

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΠΟΛΕΜΟΣ

Ο μεγάλος πόλεμος των μικρών πλασμάτων

Για τα παιδιά ο πόλεμος δεν έχει ερεβώδη πολιτικά παίγνια και ανταγωνισμούς ανάμεσα σε δύο πλευρές. Είναι απλά ένας εφιάλτης άκρας ανάγκης, ορφάνιας, ξεριζωμού, αγριότητων, πόνου, αίματος, θανάτου. Για τα εκατοντάδες βρέφη και νήπια στο προάστιο Γκούτα της Δαμασκού που ξαφνικά έπαψαν να αναπνέουν μέσα στα σπίτια τους, μετά την επίθεση άγνωστο από ποιον με νευροπαραλυτικά αέρια ή τα 15.000 παιδιά ανάμεσα στα 100.000 και πλέον θύματα στους 16 φονικούς μήνες του εμφυλίου στη Συρία, δεν υπάρχουν αίτια και αφορμές του πολέμου και εκεί που βρίσκονται, έχει πάψει πλέον να τα αφορά. Δεν ενδιαφέρονται πια γι' αυτούς που ζουν τη φρίκη της πραγματικότητας κι αυτούς που εισπράττουν την ωμότητα ανωδύνως από τις τηλεοράσεις τους, τους καθεστωτικούς, τους αντικαθεστωτικούς, τους ζωσμένους με εκρηκτικά και την απόλυτη ισχύ πάνω στη ζωή και τον θάνατο «μάρτυρες», τους στρατηγούς, τους μισθοφόρους, τους βιαστές, τους μαυραγορίτες, τους μεσάζοντες των ιδεών και των πράξεων. Έχουν στεριώσει σε μια γαλήνη άγνωστη, ασάλευτη.

«Παιδιά και έφηβοι έχουν εκτελεστεί με συνοπτικές διαδικασίες, έχουν κρατηθεί παρανόμως, έχουν κακοποιηθεί σεξουαλικά (το 76% των θυμάτων σεξουαλικής βίας είναι κάτω των 17 ετών), έχουν χρησιμοποιηθεί σε μάχες, έχουν απαχθεί και βασανιστεί, έχουν χρησιμοποιηθεί ως ανθρώπινη ασπίδα (μαχητές έδεσαν παιδιά πάνω σε τεθωρακισμένα για να μη δεχθούν πυρά), δεν έχουν πρόσβαση σε ανθρωπιστική βοήθεια και έχουν γίνει, ηθελημένα, στόχοι σε βίαιες επιθέσεις», έγραφε η έκθεση της βρετανικής οργάνωσης War Child «Συρία: Ένας πόλεμος κατά της Παιδικής Ηλικίας». Η οργάνωση καταγγέλλει την «έλλειψη ενότητας σε διεθνές επίπεδο» παρά τις έγγραφες σχετικές δεσμεύσεις κρατών.

Ο πόλεμος είναι «αιμοδιψής». Ο αντίπαλος, ακόμη κι αν ο εχθρός του είναι αίμα από το αίμα του, θα επινοήσει κάτι πιο φρικιαστικό, πιο βίαιο από

αυτό που υπέστη, θα επιβάλει μια περισσότερο τερατώδη αντεκδίκηση, στο όνομα της ειρήνης. Και θα βαφτίσει την ωμότητα απόδοση δικαιοσύνης, ηρωισμό, αποκατάσταση της τάξης, και τον αντιμαχόμενο, ραδιούργο συνωμότη, προδότη... Επαισχυντες πράξεις θα εξηρωστούν, θα εξαγιαστούν, θα αποθεωθούν.

Όμως τα παιδιά δεν μπορούν να συλλάβουν ότι η δίψα για κυριαρχία και η ανθρώπινη απληστία είναι οι αιτίες για τους ποταμούς αίματος, για τις χιλιάδες των πτωμάτων που στρώνουν τη γη τους, για την απόγνωση, την πείνα, τη στέρηση, τον τρόμο που κάνουν τον φιλήσυχο, μακελάρη.

Δεν γνωρίζουν ακόμη ότι όταν ο άνθρωπος προβάλλει πάνω σε μια ιδέα τη φλόγα του δικού του απολύτου, γεννιούνται εγκλήματα, ότι όταν μετατρέπει τη ιδεολογία του σε «θεό» και εξαναγκάσει τους άλλους να τον αγαπήσουν, οι συνέπειες είναι ανυπολόγιστες. Ότι όταν κάποιος αρνείται τον εναλλάξιμο χαρακτήρα των ιδεών, το αίμα ρέει. Ότι η αρχή του κακού έγκειται στη μεγαλομανία της φυλής μας, που δίνει τα πάντα για την αναζήτηση μιας «αλήθειας» ώσπου να συντριβεί υπό το βάρος των ακροτήτων της. Ότι ο φανατισμός, η πιο αδιάφθορη από όλες τις ανθρώπινες εκδηλώσεις του πνεύματος αν κάποιος σκοτώνει για μια ιδέα μπορεί κάλλιστα να σκοτωθεί γι' αυτήν, στην αρχή εξάπτει και στη συνέχεια υποτάσσει και εξοντώνει τις ψυχές.

Ωστόσο, τα παιδιά βλέπουν ξεκάθαρα στο πρόσωπο του φιλοπόλεμου σωτήρα –ένθερμοισωτήρες υπάρχουν και στις δυο φλογισμένες πλευρές-το αρπακτικό ζώο που τους στερεί τον γονιό, τον αδελφό, τον φίλο, το σπίτι, το φαί, την ασφάλεια, το όνειρο.

Οι μεγάλοι κάνουν πως δεν βλέπουν.

(Τασούλα Καραϊσκάκη ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ)

A1. Να γράψετε στο τετράδιο σας την **περίληψη** του κειμένου που σας δόθηκε.

(100-120 λέξεις)

B1. ...όταν κάποιος αρνείται τον εναλλάξιμο χαρακτήρα των ιδεών, το αίμα ρέει.

Να αναπτύξετε το περιεχόμενο της περιόδου σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων.

B2. α) Να εντοπίσετε τα **δομικά** στοιχεία της 3^{ης} παραγράφου (Ο πόλεμος είναι

...θα εξαγιαστούν, θα αποθρευθούν.)

B2. β) Ποιος είναι ο **τρόπος/οι πειθούς** και ποια τα αντίστοιχα **μέσα** που εντοπίζονται στην 2^η παράγραφο του κειμένου;

B3. α) Να γράψετε ένα **συνώνυμο** για κάθε μια από τις παρακάτω λέξεις: **ερεβώδη, στεριώσει, ωμότητα, ραδιούργο, επαίσχυντες.**

β) Να γράψετε ένα **αντώνυμο** για κάθε μια από τις παρακάτω λέξεις: **ανωδύνως, παρανόμως, ηρωισμό, εξάπτει, ένθερμοι.**

B4. α)

Να **δικαιολογήσετε** τη **χρήση** των **εισαγωγικών** στη 2^η παράγραφο («Παιδιά και έφηβοι...δεσμεύσεις κρατών.»)

β) Και θα βαφτίσει την ωμότητα απόδοση δικαιοσύνης, ηρωισμό, αποκατάσταση της τάξης, και τον αντιμαχόμενο, ραδιούργο, συνωμότη, προδοτή. Να αναγνωρίσετε **το είδος** της **σύνταξης** της περιόδου και να **μετατρέψετε** στο **αντίθετο** του.

Γ1. Σε ημερίδα που διοργανώνει το σχολείο σας στα πλαίσια του εορτασμού της Παγκόσμιας ημέρας Ειρήνης να εκφωνήσετε λόγο στον οποίο θα παρουσιάσετε τις κακουχίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά στις εμπόλεμες ζώνες και θα προτείνετε τρόπους προκειμένου αυτά να προστατευθούν, όσο αυτό είναι δυνατόν. (400-600 λέξεις)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Διαπολιτισμική εκπαίδευση

Πάνω από 800.000 μετανάστες και πρόσφυγες κατέφθασαν στην Ελλάδα το 2015. Οι περισσότεροι, αφού έμειναν στην χώρα μας λίγο καιρό, κατευθύνθηκαν προς χώρες της Κεντρικής και της Βόρειας Ευρώπης. Για τα παιδιά όσων επιλέγουν ή αναγκάζονται να αναζητήσουν άσυλο στην Ελλάδα, το Υπουργείο Παιδείας έχει λάβει, και εξακολουθεί να παίρνει, μέτρα, προκειμένου να διασφαλιστεί το δικαίωμά τους στην εκπαίδευση χωρίς εκπτώσεις ή διαφοροποιήσεις.

Η εκπαίδευση στην χώρα μας, σύμφωνα με την κείμενη ελληνική νομοθεσία, είναι εννεαετής και υποχρεωτική—τόσο για τα ελληνόπουλα, όσο και για τα παιδιά άλλων εθνικοτήτων. Οι μαθητές, είτε πρόκειται για ελληνόπουλα είτε για πρόσφυγες ή μετανάστες, πέρα από την παρακολούθηση των μαθημάτων, συμμετέχουν και σε άλλες δράσεις, όπως οι εκπαιδευτικές εκδρομές, οι επισκέψεις σε μουσεία, το θέατρο ή ο αθλητισμός.

Το Υπουργείο Παιδείας εργάζεται έτσι, ώστε με μια σειρά μέτρων και πρωτοβουλιών, κατάλληλα προσαρμοσμένων στις συνθήκες μιας ταχύτατα μεταβαλλόμενης κοινωνίας, να υποστηριχθούν τα παιδιά που αναγκάστηκαν – είτε τα ίδια είτε οι οικογένειές των– να προσφύγουν στην χώρα μας για να αποφύγουν τον όλεθρο και την καταστροφή στον τόπο τους. Η εκπαίδευση, καθώς το σχολείο δεν περιορίζεται πλέον μόνο σε ελληνόπουλα αλλά επεκτείνεται και σε παιδιά άλλων εθνικοτήτων που υπό αντίξοες συνθήκες βρέθηκαν στην χώρα μας, καθίσταται διαπολιτισμική.

Στόχος της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, ωστόσο, δεν είναι να εξασφαλιστεί η μόρφωση των τραυματισμένων αυτών παιδιών σαν μια *ξεχωριστή* κατηγορία μαθητών δίπλα σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που απευθύνεται κατά κύριο λόγο στα ελληνικής καταγωγής παιδιά. Απεναντίας, επιδίωξη της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης είναι, μέσα από τα προγράμματά της, να μορφώνονται τα πληγωμένα από τις συγκυρίες παιδιά, που προσέφυγαν στον τόπο μας, έτσι ώστε να ενσωματωθούν ισότιμα στο βασικό ιστό της εκπαίδευσής μας.

Η κοινωνία μας είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια γίνεται διαρκώς όλο και περισσότερο πολυπολιτισμική. Τα σχολεία, ως κύτταρα της κοινωνίας, οφείλουν να εναρμονιστούν προς την πραγματικότητα αυτήν. Μπορεί άλλοτε, όταν η χώρα μας είχε χρέος να αντιμετωπίσει το ρεύμα των παλιννοστούντων Ελλήνων, να μπορούσε να αιτιολογηθεί η ύπαρξη διαπολιτισμικών σχολείων δίπλα στα σχολεία του εκπαιδευτικού κορμού, δηλαδή η ύπαρξη ειδικών σχολείων με αποστολή την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών παιδιών που βρίσκονταν σε *δυσμενή* θέση σε σχέση προς τους άλλους μαθητές. Σήμερα, όμως, σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία, όπου τα σχολεία αποτελούν την μικρογραφία της, δεν δικαιολογείται η διάκριση των σχολείων σε κανονικά και σε διαπολιτισμικά.

Αυτό βέβαια, ουδόλως συνεπάγεται τη *διαγραφή* των διαπολιτισμικών σχολείων από τον εκπαιδευτικό χάρτη της χώρας μας. Το αντίθετο, μάλιστα: σημαίνει την προσαρμογή του ρόλου τους στην τρέχουσα εκπαιδευτική πραγματικότητα και την αναβάθμισή τους. Τα διαπολιτισμικά σχολεία, χωρίς να αποστούν της αποστολής τους, θα πρέπει, κατά τρόπον ισότιμο προς τα άλλα δημόσια σχολεία, να ενσωματωθούν στο ελληνικό σύστημα εκπαίδευσης, έτσι ώστε να αποφευχθεί η περιθωριοποίησή τους, ή, με άλλα λόγια, η γκετοποίησή τους, η οποία κάθε άλλο παρά *συνάδει* προς τον ανοικτό χαρακτήρα της πολυπολιτισμικής κοινωνίας μας.

Η διαπολιτισμική εκπαίδευση, και όχι ο κλειστός θεσμός περιθωριοποιημένων διαπολιτισμικών σχολείων, μπορεί να εξασφαλίσει μόρφωση που να αντιστοιχεί στον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της σύγχρονης κοινωνίας.

(κείμενο του Θ. Πελεγρίνη δημοσιευμένο την 18/02/2016 στο *Βήμα*)

Θέματα

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 100- 120 λέξεις. (25 μονάδες)

B1. Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων ως σωστό ή λάθος σημειώνοντας Χ στο κατάλληλο πλαίσιο. (04 μονάδες)

Σωστό Λάθος

Οι περισσότεροι μετανάστες και πρόσφυγες του 2015 δεν έχουν μείνει στη χώρα μας.

Για την ελληνική νομοθεσία η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για τα παιδιά όλων των εθνικοτήτων που διαμένουν στη χώρα μας.

Μόνη διαφορά στην εκπαίδευση των ελληνόπουλων και σ' αυτήν των παιδιών άλλων εθνικοτήτων είναι σε πλαίσιο δράσεων.

Η αντιμετώπιση των διαπολιτισμικών σχολείων είναι πλέον ισότιμη με τα «κανονικά».

B2. Να συνθέσετε τον ορισμό του όρου «διαπολιτισμική εκπαίδευση» αξιοποιώντας στοιχεία του κειμένου. (06 μονάδες)

B3. Ποιος τρόπος πειθούς κυριαρχεί στην 5η και 6η ; Με ποια μέσα υλοποιείται; (06 μονάδες)

B4. Ποια είναι η συλλογιστική πορεία του κειμένου; (05 μονάδες)

B5. Να γράψετε 2 φράσεις με συνυποδηλωτική σημασία. (04 μονάδες)

B6. Να βρείτε ένα συνώνυμο για κάθε έντονα γραμμένη λέξη του κειμένου. (10 μονάδες)

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Ανοιχτό σχολείο είναι το σχολείο εκείνο το οποίο πέρα από τη μάθηση και αγωγή που παρέχει στα παιδιά ανταποκρίνεται στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και στις ανάγκες τους, τα εκπαιδεύει στις ανθρωπιστικές αξίες, στη δημοκρατία, στο σεβασμό και στη διεκδίκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και σε δεξιότητες κοινωνικής και προσωπικής ανάπτυξης όπως η συνεργασία, η αυτοεκτίμηση, ο σεβασμός και η αποδοχή του άλλου, η

αλληλεγγύη κ.λ.π. μέσα από δράσεις και προγράμματα βιωματικού χαρακτήρα. (Χαραβιτσιδής Πέτρος, Αυγή, 13/09/2015)

Λαμβάνοντας υπόψη σας το παραπάνω απόσπασμα να γράψετε ένα κείμενο 500- 600 λέξεων που θα εκφωνήσετε σε σχολική εκδήλωση στο οποίο θα αναφέρετε:

- α) σε ποιες σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και ανάγκες καλείται το σχολείο σήμερα να ανταποκριθεί
- β) τι αλλαγές πρέπει να σημειωθούν, προκειμένου να ανταποκριθεί.

(40 μονάδες)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΓΓΕΛΙΑΣ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Οι μεταναστεύσεις

Θεωρώ ότι πρέπει να διαχωριστεί η έννοια της «μετανάστευσης» από την έννοια της «αποδημίας». «Μετανάστευση» υπάρχει όταν μερικά άτομα έστω και πολλά, αλλά σε ποσότητα που από στατιστική άποψη είναι αδιάφορη ως προς το ανθρώπινο παρακλάδι, απ' όπου κατάγονται μεταφέρονται από μια χώρα σε μίαν άλλη όπως οι Ιταλοί και οι Ιρλανδοί στην Αμερική ή οι Τούρκοι σήμερα στη Γερμανία. Τα φαινόμενα μετανάστευσης μπορούν να ελεγχθούν πολιτικά, να περιοριστούν, να ενθαρρυνθούν, να σχεδιαστούν ή να γίνουν αποδεκτά.

Με τις αποδημίες δε συμβαίνει το ίδιο. Είτε είναι βίαιες είτε ειρηνικές, είναι όπως τα φυσικά φαινόμενα: συμβαίνουν και κανείς δεν μπορεί να τις ελέγξει. Υπάρχει «αποδημία» όταν ένας ολόκληρος λαός, σιγά-σιγά, μετακινείται από τη μια περιοχή στην άλλη (και δεν είναι καθοριστικό πόσοι θα μείνουν στην περιοχή προέλευσης, αλλά σε ποιο βαθμό οι αποδημούντες αλλάζουν ριζικά τον πολιτισμό της περιοχής στην οποία μετακινήθηκαν). Υπήρξαν μεγάλες αποδημίες από ανατολή προς δύση, στη διάρκεια των οποίων οι λαοί του Καυκάσου άλλαξαν την κουλτούρα και τη βιολογική ταυτότητα των αυτοχθόνων. Υπήρξαν οι μετακινήσεις των λεγόμενων «βαρβαρικών» φύλων που πλημμύρισαν τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία και δημιούργησαν νέα βασίλεια και νέους πολιτισμούς, οι οποίοι ονομάστηκαν ακριβώς «ρωμαιοβαρβαρικοί» ή «ρωμαιογερμανικοί». Υπήρξε η ευρωπαϊκή αποδημία προς την αμερικανική ήπειρο, από τη μια πλευρά των ακτών της Ανατολής ως την Καλιφόρνια, από την άλλη, από τα νησιά της Καραϊβικής και το Μεξικό ως το άκρο του Cono Sur. Έστω και εν μέρει υπήρξε πολιτικά προσχεδιασμένη, μιλώ για αποδημία, γιατί οι λευκοί που ήλθαν από την Ευρώπη δεν είναι τόσο ότι πήραν τις συνήθειες και την κουλτούρα των ντόπιων, όσο ότι ίδρυσαν ένα νέο πολιτισμό στον οποίο ακόμη και οι ντόπιοι (όσοι επέζησαν) προσαρμόστηκαν.

Είναι δυνατόν τώρα πια να διακρίνουμε αποδημία από μετανάστευση, όταν ο ίδιος ο πλανήτης γίνεται χώρος διασταυρούμενων μετακινήσεων;

Νομίζω πως είναι δυνατόν: όπως είπα οι μεταναστεύσεις είναι ελεγχόμενες πολιτικά, οι αποδημίες είναι όπως τα φυσικά φαινόμενα. Όσο υπάρχει μετανάστευση, οι λαοί μπορούν να ελπίζουν να κρατήσουν τους μετανάστες σ' ένα γκέτο για να μην αναμειχθούν με τους ντόπιους. Όταν υπάρχει αποδημία, δεν υπάρχουν τα γκέτο και η επιμειξία είναι ανεξέλεγκτη.

Τα φαινόμενα που ακόμη αγωνίζεται να αντιμετωπίσει η Ευρώπη ως περιπτώσεις μετανάστευσης είναι αντίθετα περιπτώσεις αποδημίας. Ο Τρίτος Κόσμος χτυπάει την πόρτα της Ευρώπης και μπαίνει μέσα, ακόμη και αν η Ευρώπη δε συμφωνεί. Το πρόβλημα δεν έγκειται πια στο να αποφασιστεί (όπως οι πολιτικοί υποκρίνονται ότι πιστεύουν) αν θα γίνουν δεκτές στο Παρίσι φοιτήτριες με τσαντόρ (μουσουλμανική μαντίλα) ή πόσα τζαμιά πρέπει να ανεγερθούν στη Ρώμη. Το πρόβλημα είναι ότι στην επόμενη χιλιετία (και μια και δεν είμαι προφήτης δεν μπορώ να προσδιορίσω την ακριβή ημερομηνία) η Ευρώπη θα είναι πολυφυλετική ήπειρος, ή αν προτιμάτε, μια «πολύχρωμη» ήπειρος. Αν έτσι σας αρέσει, έτσι θα γίνει. αν δεν σας αρέσει, και πάλι έτσι θα γίνει.

Αυτή η αντιπαράθεση (ή σύγκρουση) των πολιτισμών μπορεί να έχει αιματηρά αποτελέσματα και είμαι πεισμένος ότι σε κάποιο βαθμό θα τα έχει, αποτελέσματα που θα είναι ανεξίτηλα και θα διαρκέσουν πολύ. Όμως, οι ρατσιστές θα έπρεπε να είναι (θεωρητικά) μια φυλή υπό εξαφάνιση. Υπήρξε Ρωμαίος πατρίκιος που δεν άντεχε στην ιδέα ότι θα γίνονταν *cives romani* (ρωμαίοι πολίτες) οι Γαλάτες, οι Σαρμάτες ή οι Εβραίοι, όπως ο Άγιος Παύλος, και ότι θα μπορούσε να ανέλθει στον αυτοκρατορικό θρόνο ένας Αφρικανός, όπως τελικά συνέβη. Αυτό τον πατρίκιο τον ξεχάσαμε, τον νίκησε η ιστορία. Ο ρωμαϊκός πολιτισμός ήταν πολιτισμός επιμειξιών. Οι ρατσιστές θα πουν ότι ακριβώς γι' αυτό διαλύθηκε, ωστόσο χρειάστηκαν πεντακόσια χρόνια. και μου φαίνεται ότι ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα επιτρέπει και σ' εμάς να κάνουμε σχέδια για το μέλλον.

Ουμπέρτο Έκο, *Πέντε ηθικά κείμενα*

Ασκήσεις:

1. Με βάση τους πλαγιότιτλους να συνθέσετε περίληψη του κειμένου 120 περίπου λέξεων.

(25 μονάδες)

2. Στο μέλλον «η Ευρώπη θα είναι μια πολυφυλετική ήπειρος, ή αν προτιμάτε, μια «πολύχρωμη» ήπειρος. Αν έτσι σας αρέσει, έτσι θα γίνει· αν δεν σας αρέσει, και πάλι έτσι θα γίνει». Λαμβάνοντας υπόψη το δεδομένο αυτό να παρουσιάσετε τις απόψεις σας σε κείμενο μιας παραγράφου 130 - 150 λέξεων.

(12 μονάδες)

3. Με ποιον ή ποιους τρόπους αναπτύσσεται η δεύτερη παράγραφος του κειμένου;

(8 μονάδες)

4. α) Να **ετυμολογήσετε** και να δώσετε τη **σημασία** των λέξεων: *μετανάστευση, αποδημία.*

β) Να δώσετε **συνώνυμα** των λέξεων: *ενθαρρυνθούν, αυτοχθόνων, προσχεδιασμένη, επιμειξία, αντιπαράθεση, ανεξίτηλα.*

(5 μονάδες)

5. Τα τελευταία χρόνια πολλοί είναι οι μετανάστες που έχουν συρρεύσει στη χώρα μας. Να αναφερθείτε στις συνέπειες του φαινομένου αυτού τόσο για τη χώρα μας, όσο και για τους ίδιους τους μετανάστες. Στη συνέχεια να αναπτύξετε τις θέσεις σας σχετικά με τους τρόπους και τις ενδεδειγμένες συμπεριφορές για την ομαλή ενσωμάτωση των μεταναστών στις χώρες υποδοχής τους (600-700 λέξεις).

(50 μονάδες)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Σχολικές εκδρομές

Οι σχολικές εκδρομές μονοήμερες και ολιγοήμερες, είναι πολύ σημαντικό στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Έχουν σχέση και με τη μάθηση και με την ψυχαγωγία των μαθητών. Με τη μάθηση, γιατί προσφέρουν τη δυνατότητα στους μαθητές να επισκεφτούν και να γνωρίσουν μέρη με μορφωτική αξία, και με την ψυχαγωγία, γιατί τους δίνουν την ευκαιρία να ξεφύγουν, έστω για λίγο, από τις απαιτήσεις και την ένταση του καθημερινού σχολικού προγράμματος και να έρθουν σε επαφή με τη φύση και με δημιουργήματα που προσφέρουν ευχαρίστηση.

Όμως πολλές φορές οι σχολικές εκδρομές γίνονται αιτία προστριβών ανάμεσα στους μαθητές ή ανάμεσα σε μαθητές και συνοδούς καθηγητές. Οι προστριβές αυτές οφείλονται, συνήθως, στη διάσταση απόψεων που συχνά εκδηλώνεται για το σκοπό για τον οποίο πρέπει να γίνει μια εκδρομή, για τον τόπο επίσκεψης, για τον τρόπο οργάνωσης και γενικά για την ωφέλεια που θα αποκομίσουν όσοι συμμετέχουν σε αυτή.

Είναι αλήθεια ότι πολλές φορές οι σχολικές εκδρομές δεν ανταποκρίνονται στον εκπαιδευτικό χαρακτήρα που πρέπει να έχουν. Θεωρούνται ευκαιρία φυγής από την πιεστική καθημερινότητα που βιώνουν οι μαθητές και μέσο διασκέδασης και εκτόνωσης. Γι' αυτό παρατηρείται το φαινόμενο μαθητές να περιφέρονται άσκοπα σε δρόμους, πλατείες και άλση ή να περνούν την ώρα τους σε καφετέριες. Το ίδιο κακό είναι και το θέαμα μαθητές που περιηγούνται αρχαιολογικούς χώρους, που επισκέπτονται μνημεία και μουσεία να μην έχουν συναίσθηση της αξίας και της ιερότητας του χώρου στον οποίο βρίσκονται, αλλά να φωνασκούν, να θορυβούν και να προσπερνούν βιαστικά μνημεία και εκθέματα σπεύδοντας σε άλλους πιο οικείους και πιο ευχάριστους γι' αυτούς χώρους.

Τα φαινόμενα αυτά είναι πιο έντονα στις ολιγοήμερες εκδρομές που πραγματοποιούν οι μαθητές της τελευταίας τάξης του λυκείου. Σε πολλές

περιπτώσεις οι εκδρομές αυτές είναι κατ' ευφημισμὸν εκπαιδευτικές, αφού ἔχουν ὅλα τα τυπικά γνωρίσματα των τουριστικῶν ταξιδιῶν. Οι προορισμοὶ που συνήθως ἐπιλέγονται εἶναι γνωστά τουριστικά θέρετρα και κύριος σκοπὸς οι ἀνέσεις και οι ἀπολαύσεις που αυτά προσφέρουν. Οι μαθητές ἀγονται και φέρονται σαν συρφετός σε πόλεις και ξενοδοχεῖα, ἐνῶ δε λείπουν και ακραία φαινόμενα κραιπάλης, πέρα για πέρα ασυμβίβαστα με τη μαθητικὴ τους ιδιότητα.

Ο σκοπὸς, ὅμως των τουριστικῶν εκδρομῶν εἶναι πρωτίστως εκπαιδευτικός, μορφωτικός. Οι σχολικὲς εκδρομές εἶναι ευκαιρία να γνωρίσουν οι μαθητές την ιδιαίτερη πατρίδα τους και τη χώρα τους, τη φύση και τον πολιτισμὸ της. Οι εκδρομές πρέπει να γίνονται σε μέρη της πατρίδας μας με φυσικὲς καλλονές, με πλούσια πολιτιστικὴ κληρονομιά ἢ με σημαντικὰ σύγχρονα πολιτιστικὰ ἐπιτεύγματα. Οι σχολικὲς εκδρομές αποκτοῦν πραγματικὰ μορφωτικὸ και ψυχαγωγικὸ χαρακτήρα, αν οι μαθητές περιηγούνται ἀρχαιολογικὸς χώρους και παραδοσιακὸς οικισμούς, αν ἐπισκέπτονται μουσεῖα και πινακοθήκες, αν γνωρίζουν ἀπὸ κοντὰ τα μνημεῖα και τον τόπο μέσα στον οποίο αυτά βρίσκονται και να μαθαίνουν για τον πολιτισμὸ που αυτά εκφράζουν και τους ἀνθρώπους που τον δημιούργησαν. Γιατί με την ἐπίσκεψη και την περιήγηση σε τέτοιους τόπους συνδυάζεται η ψυχαγωγία με τη γνώση, η χαλάρωση με την πνευματικὴ καλλιέργεια, η διασκέδαση με την αισθητικὴ ἀπόλαυση και παράλληλα ἐνισχύεται η φιλοπατρία των μαθητῶν.

Εξίσου σημαντικὸ ἀπὸ εκπαιδευτικὴ ἀποψη, εἶναι να γνωρίσουν οι μαθητές και ἐπιτεύγματα του σύγχρονου πολιτισμοῦ μας, ὅπως εἶναι ἐπιβλητικὰ ἔργα υποδομῆς που κοσμούν τη χώρα μας και διευκολύνουν τη ζωὴ μας ἢ παραγωγικὲς μονάδες ἀπὸ τις οποίες ἐξαρτάται η ευημερία της κοινωνίας μας. Η πραγματοποίηση τέτοιου εἶδους ἐπισκέψεων δίνει τη δυνατότητα στο μαθητὴ να θαυμάσει τα ἀπτά ἀποτελέσματα της εφαρμοσμένης ἐπιστημονικῆς γνώσης και να νιώσει υπερηφάνεια για τη δημιουργικὴ δύναμη του ἀνθρώπου. Παράλληλα μπορεί να συνειδητοποιήσει πόσο σημαντικὴ εἶναι η ἐκπαίδευση και η ἐξειδίκευση για την οικονομικὴ ἀνάπτυξη και την πρόοδο του πολιτισμοῦ.

Ὅλα αυτά, βέβαια προϋποθέτουν ὄχι μόνον την ἐπιλογή των ἀξιοθέατων που θα ἐπισκεφτοῦν οι μαθητές, ἀλλὰ και την κατάλληλη οργάνωση και την

προετοιμασία τους, ώστε η εκδρομή τους να έχει ουσιαστικό περιεχόμενο, δηλαδή μορφωτικό και ψυχαγωγικό όφελος. Αυτό σημαίνει ότι, για να οργανωθεί και να πραγματοποιηθεί μια καλή εκδρομή, χρειάζεται η πρωτοβουλία και η συμμετοχή των μαθητών σε οτιδήποτε αφορά στην επιτυχία της, όπως είναι η επιλογή του τόπου, η μετάβαση, η ξενάγηση και η ενημέρωσή τους γι' αυτόν με εργασίες που μπορούν να προετοιμάσουν οι ίδιοι οι μαθητές με την καθοδήγηση των καθηγητών τους.

[Σπυρίδων Κούτρας . Πειστικός λόγος. Τόμος β]

Θέματα

1. Να αποδώσετε συνοπτικά το περιεχόμενο του κειμένου σε 80 -100 λέξεις [μον 25]
2. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η 2η παράγραφος του κειμένου και πως συνδέεται με την προηγούμενη παράγραφο [μον 15]
3. Να παρουσιάσετε σε μια παράγραφο 80- 100 λέξεων ποιος πρέπει να είναι ο χαρακτήρας των σχολικών εκδρομών και σε τι διαφέρει από τη μορφή που έχουν οι σχολικές εκδρομές σήμερα. [μον 15]
4. Να αναλύσετε τις παρακάτω λέξεις στα συνθετικά τους και χρησιμοποιώντας το β' συνθετικό να γράψετε μια σύνθετη λέξη για το καθένα. [μον 15]

Προσφέρουν, περιήγηση, φιλοπατρία, μετάβαση, ολιγοήμερες

Παραγωγή λόγου

Ως μαθητές Λυκείου, ποια αρνητικά στοιχεία εντοπίζετε στις σχολικές εκδρομές; Με ποιον τρόπο πιστεύετε πως θα μπορούσε να συμβάλει το σχολείο στη βαθύτερη γνώση και επαφή των νέων με τις ομορφιές και τα μνημεία του τόπου; Αναπτύξτε τις απόψεις σας σε επιστολή 500- 600 λέξεων που απευθύνεται στον υπουργό παιδείας. [μον 40]

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΒΙΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Βία και Αθλητισμός

Ο αθλητισμός είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο, που αποτελεί πόλο κοινωνικοποίησης και αγωγής ιδιαίτερα για τους νέους. Έχει την δυνατότητα να καλλιεργεί συνειδήσεις, να προάγει πανανθρώπινες αξίες και ιδανικά, την ευγενή άμιλλα και τον υγιή ανταγωνισμό, να συμβάλει στην πολύπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των νέων, να αναπτύσσει τη συναδέλφωση και την αλληλεγγύη μεταξύ των λαών και των ανθρώπων.

Από την άλλη η βία και ο χουλιγκανισμός είναι και αυτά κοινωνικά φαινόμενα. Φαινόμενα που θα πρέπει να μπαίνουν στην ίδια κατηγορία με το ντόπινγκ, το ρατσισμό, την ξενοφοβία, τα κλειστά κυκλώματα και τον παραγοντισμό, την άκρατη εμπορευματοποίηση, την μετατροπή του φιλάθλου-οπαδού σε καταναλωτή του αθλητικού προϊόντος, την υποταγή του αθλητισμού στους νόμους της ελεύθερης αγοράς.

Αποτελεί κομμάτι του ευρύτερου προβλήματος της νεανικής παραβατικότητας που μαστίζει τις σύγχρονες κοινωνίες. Ενώ στην θεωρία καλλιεργούνται στους νέους οι αξίες και τα ιδανικά του αθλητισμού, στην πράξη στο πετσί τους την αδικία, την ανισότητα, την καταπίεση, τον απάνθρωπο ανταγωνισμό, την καταρράκωση των πνευματικών και πολιτιστικών αξιών. Υπάρχει δηλαδή ξεκάθαρη διάσταση στις αξίες και τα ιδανικά των νέων και στην σκληρή κοινωνική πραγματικότητα.

Ο σημερινός νέος κοινωνικοποιείται και διαμορφώνει τη συνείδηση του μέσα από κάποιους βασικούς φορείς όπως το σχολείο, τα Μ.Μ.Ε.-διαδίκτυο και την οικογένεια. Ξεκινώντας από το εκπαιδευτικό σύστημα, λόγω των προβλημάτων του, διαφαίνεται ξεκάθαρα ότι αντί να καλλιεργεί τον αυτοσεβασμό, την αυτοεκτίμηση, το ανοιχτό πνεύμα και την κριτική άποψη, αντίθετα περιορίζεται στην εμπέδωση του ατομικισμού, του ανταγωνισμού και μιας στείρας απομνημόνευσης.

Τέλος με την πάροδο του χρόνου η οικογένεια, μέσα από την αποξένωση αλλά κυρίως την αυξανόμενη ανάγκη για περισσότερες ώρες εργασίας, αδυνατεί να παίξει το ρόλο της στην διαμόρφωση της συνείδησης του νέου.

Πέραν όμως, του γενικού πλαισίου μέσα στο οποίο διαμορφώνεται η συνείδηση του ανθρώπου, θα πρέπει να περάσουμε και στους παράγοντες που διαδραματίζουν πιο συγκεκριμένο ρόλο στην διαμόρφωση της συνείδησης και κατ' επέκταση της συμπεριφοράς με άξονα το θέμα της βίας στον αθλητισμό.

Δεν θα μπορούσαμε να μην λάβουμε υπόψη την ξεκάθαρη τάση για πιστή αντιγραφή όλων όσων διαδραματίζονται στα γήπεδα, στις κερκίδες και γενικότερα στις κοινωνίες τους εξωτερικού. Παράλληλα, το γήπεδο δεν έμεινε έξω από την γενικότερη έξαρση του εθνικισμού. Και στα κυπριακά γήπεδα έχουν εδώ και χρόνια κάνει την εμφάνιση τους σύμβολα που μόνο αποστροφή πρέπει να προκαλούν σε κάθε άνθρωπο.

Οργανώσεις οι οποίες εκμεταλλευόμενες την αγνή αγάπη του έφηβου για την ομάδα του ή για την ελληνική σημαία τον μετατρέπουν σε ένα τυφλό στρατιώτη των απάνθρωπων ιδεολογημάτων τους.

Ομιλία διασκευασμένη από το διαδίκτυο

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου, που σας δόθηκε, χωρίς δικά σας σχόλια (80-100 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε σε μία παράγραφο 60-80 λέξεων το περιεχόμενο της παρακάτω περιόδου: «**Ο αθλητισμός είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο, που αποτελεί πόλο κοινωνικοποίησης και αγωγής ιδιαίτερα για τους νέους.**»

Μονάδες 10

B2. Ποιος είναι ο τρόπος ανάπτυξης της δεύτερης παραγράφου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

B3. από την άλλη, ενώ, δηλαδή, τέλος: Να δηλώσετε τη χρήση των συνδετικών λέξεων.

Μονάδες 4

B4. Να βρείτε δύο παραδείγματα χρήσης α΄ προσώπου και να δικαιολογήσετε το ρόλο τους.

Μονάδες 4

B5.α. Να γράψετε από ένα συνώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: πολύπλευρη, ελεύθερης, ξεκάθαρη.

β. Να γράψετε από ένα αντώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: απάνθρωπο, πραγματικότητα, αυξανόμενη.

Μονάδες 12

Γ1. Σε ένα άρθρο (500-600 λέξεις) που θα δημοσιεύσετε στην ιστοσελίδα του σχολείου σας να αναφέρετε τους λόγους που, κατά τη γνώμη σας, έχουν οδηγήσει στην αποξένωση των νέων από την αθλητική δραστηριότητα και στη συνέχεια να προτείνετε τρόπους αντιμετώπισης για να ασχοληθούν ξανά οι νέοι με τον αθλητισμό.

Μονάδες 40

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

1.Όπως γνωρίζουμε, η λειτουργία του σχολείου είναι **συνυφασμένη** με την τήρηση μιας σειράς κανόνων, θεσπισμένων αφενός από την πολιτεία και αφετέρου από το ίδιο το σχολείο, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές του. Η πειθαρχία σ' αυτούς τους κανόνες είναι απαραίτητο συστατικό για την καλή λειτουργία και μαθησιακή αποτελεσματικότητα του σχολείου, αλλά παράλληλα σχετίζεται άμεσα και με το έργο της αγωγής, με την κοινωνικοποίηση των μαθητών και την εσωτερίκευση από αυτούς αρχών και αξιών που θα τους βοηθήσουν να συγκροτήσουν την προσωπικότητά τους και να ενταχθούν στο κοινωνικό σύνολο ομαλά και δημιουργικά.

2.Από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, αυτό που έχει απασχολήσει σε μεγάλο βαθμό τους ερευνητές στα περισσότερα κράτη της Ευρώπης είναι η βία και η επιθετικότητα των μαθητών στο χώρο του σχολείου. [...]

3.Μια μορφή βίας που **εμφανίζεται** συχνά στο σχολείο είναι ο εκφοβισμός (bullying) ή η θυματοποίηση (victimization). Ο σχολικός εκφοβισμός / θυματοποίηση είναι οι δύο όροι που έχουν μεταφραστεί από τον αγγλικό όρο «Bullying», παρατηρούνται στο σχολικό περιβάλλον και δυσχεραίνουν την προσαρμογή των παιδιών. Πιο συγκεκριμένα, με τον όρο «θυματοποίηση» αποδίδουμε τον αγγλικό όρο «victimization» που είναι **αποτέλεσμα** εκφοβισμού (Bullying), δηλαδή μιας συγκεκριμένης μορφής επιθετικής συμπεριφοράς με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Οι βασικές προϋποθέσεις για τη χρησιμοποίηση του όρου είναι η επανάληψη αυτών των ενεργειών με σταθερή συχνότητα και μεθόδευση προς τους πιο αδύναμους μαθητές.

4.Σύμφωνα με τον Olweus, ο εκφοβισμός μπορεί να οριστεί με τον ακόλουθο τρόπο: «ένας μαθητής γίνεται αντικείμενο εκφοβισμού ή θυματοποιείται όταν υποβάλλεται, κατ' επανάληψη και κατ' εξακολούθηση, σε αρνητικές ενέργειες από έναν ή περισσότερους άλλους μαθητές». Η αρνητική ενέργεια μπορεί να είναι λεκτική (πειράγματα, απειλές, ειρωνείες κ.ά.), σωματική (χτυπήματα, σπρώξιμο, κ.ά.), όπως και ψυχολογική (συκοφάντηση, αποκλεισμός από ομάδα, απομόνωση κ.ά.). [...]

5.Η σημασία του σχολικού εκφοβισμού για την κοινωνία έχει οδηγήσει πολλούς ερευνητές στη διερεύνηση και την αναζήτηση των παραγόντων και των κοινωνικών συνθηκών που τον προκαλούν ή και τον ευνοούν. [...] Συγκεκριμένα, μαθητές, των οποίων το κοινωνικό υπόβαθρο, οι γνωστικές

τους ικανότητες και το γλωσσικό ή πολιτισμικό υπόβαθρο διαφέρει ή αποκλίνει από το αντίστοιχο των άλλων μαθητών της τάξης, βρίσκονται σε αυξημένο κίνδυνο τόσο ως δράστες όσο και ως θύματα σχολικής βίας και εκφοβισμού. Από εμπειρικά δεδομένα, υπάρχουν ενδείξεις ότι ο βαθμός, κατά τον οποίο ορισμένα παιδιά θυματοποιούνται, επηρεάζεται από το αν είναι μέλη κάποιας μειονότητας ή αν αποκλίνουν από αυτό που θεωρείται προέχον ομαδικό πρότυπο σε θέματα συμπεριφοράς, εξωτερικών χαρακτηριστικών, οικογενειακής προέλευσης και τόσων άλλων. [...]

6.Επίσης, η μεταβλητή «κοινωνικό φύλο» (gender) έχει επισημανθεί από όλες σχεδόν τις έρευνες. Τα αγόρια έχουν περισσότερες πιθανότητες εμπλοκής σε περιστατικά σχολικής βίας (ως θύματα και ως θύτες) συγκριτικά με τα κορίτσια, μια διαπίστωση που **αναμφίβολα** συνδέεται με τη διαδικασία της διαφορικής κοινωνικοποίησης. Όπως αναφέρουν οι Δεληγιάννη-Κουϊμτζή και Σακκά, «το σχολείο αποτελεί φορέα κοινωνικοποίησης που προωθεί, στηρίζει και αναπαράγει την κυρίαρχη άποψη για το πώς πρέπει και πώς δεν πρέπει να συμπεριφέρονται τα δύο φύλα και δομεί ηγεμονικές ανδρικές και γυναικείες ταυτότητες». [...]

7.Σύμφωνα με τη θεωρία της κοινωνικής μάθησης, παιδιά που γίνονται μάρτυρες βίαιης συμπεριφοράς μεταξύ των γονέων τους έχουν περισσότερες πιθανότητες να μάθουν και να αντιγράψουν αυτά τα επιθετικά πρότυπα συμπεριφοράς. Η έκθεση σ' αυτές τις μορφές συμπεριφοράς μπορούν να επηρεάσουν την εικόνα του παιδιού γύρω από την επιθετική συμπεριφορά και να τη θεωρήσουν ως μια αποδεκτή μορφή και μέθοδο αντιμετώπισης **συγκρούσεων**.

8.Τέλος, σχετικά με την επίδραση των συνομηλίκων στην εκδήλωση βίαιης και επιθετικής συμπεριφοράς, υπάρχουν πλούσια ερευνητικά δεδομένα. Στις έρευνες για τη σχολική βία και τον εκφοβισμό επισημαίνεται η επίδραση της ομάδας των συνομηλίκων στην άσκηση της βίας και τα «παιχνίδια εξουσίας» μεταξύ των συνομηλίκων, την ιεράρχηση των φίλων, τη θέση του μαθητή στην ομάδα των συνομηλίκων του, τις αξίες, τις στάσεις και συμπεριφορές της ομάδας.

Ελένη Δ. Τρίγκα – Μερτίκα, Σχολική Βία, εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 2011, σελ. 37, 41, 50-51.

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου με 100-120 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, σημειώνοντας Σωστό –Λάθος στις ακόλουθες προτάσεις:

A. Τα παιδιά που έχουν εκτεθεί σε βίαιες μορφές συμπεριφοράς έχουν λιγότερες πιθανότητες να υιοθετήσουν τέτοιες συμπεριφορές.

B. Τα παιδιά μέλη μειονοτήτων θυματοποιούνται ευκολότερα σε σχέση με άλλα.

Γ. Η πειθαρχία σε σχολικούς κανόνες σχετίζεται κυρίως με τη μαθησιακή αποτελεσματικότητά του.

Δ. Οι αξίες της ομάδας επιδρούν στη διαμόρφωση επιθετικής συμπεριφοράς του παιδιού.

Ε. Ένας μαθητής γίνεται αντικείμενο εκφοβισμού όταν υποβάλλεται σε λεκτική και σωματική βία.

Μονάδες 10

B2. Να βρεθεί η **δομή** και οι **τρόποι ανάπτυξης** της 4ης παραγράφου. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

B3. Να βρεθεί η **συλλογιστική πορεία** με την οποία αναπτύσσεται η 5^η παράγραφος. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

B4. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **συνυφασμένη, εμφανίζεται, αποτέλεσμα, αναμφίβολα, συγκρούσεων.**

Μονάδες 5

B5. α) **Συγκεκριμένα, Επίσης, Τέλος:** Ποια νοηματική σχέση εκφράζει η χρήση καθεμιάς από τις παραπάνω λέξεις;

Μονάδες 3

β) Να γράψετε ένα τίτλο για το κείμενο χωρίς σχόλιο και έναν με σχόλιο.

Μονάδες 4

Παραγωγή Λόγου

Γ. Φαινόμενο που προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία το τελευταίο διάστημα είναι ο σχολικός εκφοβισμός. Σε σχετική **ημερίδα** που διοργανώνει το σχολείο σας εκφωνείτε ομιλία (500-600 λέξεις) στην οποία καταγράφετε τις **συνέπειες** του σχολικού εκφοβισμού και προτείνετε **τρόπους αντιμετώπισής** του.

Μονάδες 40

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΝΕΟΙ

Η ΑΠΟΘΕΩΣΗ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

Η Αμερική έχει σήμερα την εμμονή για τη νεότητα, καθώς κυριολεκτικά κατακλύζεται από την πολυπληθέστερη γενιά νέων ανθρώπων που πέρασε ποτέ από τη χώρα. Περισσότεροι από 70 εκατομμύρια υγιείς, ρωμαλέοι και δυνατοί νέοι αποτελούν σήμερα το δελεαστικό κοινό για μια τεράστια αγορά και ταυτόχρονα το ακαταμάχητο εργαλείο μάρκετινγκ για τους διαφημιστές. Τα γούστα των εφήβων δίνουν τον τόνο και η μαζική κουλτούρα ακολουθεί. Από τη μουσική χιπ – χοπ ως τα καρτούν του <>, οτιδήποτε αρέσει στους νέους γίνεται μόδα και για τους μεγάλους. Τα νεανικά κορμιά καλούνται να διαφημίσουν αυτοκίνητα, ρούχα ή την υπόσχεση της αιώνιας νεότητας με στόχο καταναλωτές που είναι αρκετά μεγάλοι, ώστε άνετα θα μπορούσαν να ήταν οι γονείς των στιβαρών μοντέλων της διαφήμισης.

Το φαινόμενο έρχεται να αντιστρέψει πολλά από τα καθιερωμένα κοινωνικά μοντέλα του 20ου αιώνα. Στο παρελθόν, και για τουλάχιστον 50 χρόνια από τότε που εικόνες του Τζέιμς Ντιν και του Έλβις Πρίσλεϊ μεταμόρφωσαν τους εκπροσώπους των ηλικιακών κατηγοριών από 12 ως 20 χρόνων σε ωρολογιακές βόμβες ερωτικού πάθους, ασυλλόγιστου ρίσκου και αντικοινωνικής βίας, ο κόσμος των μεγάλων αντιμετώπιζε τους εφήβους το λιγότερο ως βαρβάρους ή εν δυνάμει εγκληματίες.

Υπάρχουν δύο εύκολες ερμηνείες για την όψιμη αποθέωση της νεότητας από τη σύγχρονη κοινωνία: τα λεφτά και το σεξ. Όσον αφορά τα λεφτά, το ζήτημα είναι απλό: «Οι έφηβοι πρόκειται να ξοδέψουν φέτος 160 δις. δολ., δηλαδή 60% περισσότερα από όσα είχαν ξοδέψει πριν από τρία χρόνια» σύμφωνα με τον κ. Χάιν. Το ποσό δεν είναι καθόλου ευκαταφρόνητο και όλοι εποφθαλμιούν ένα σεβαστό μερίδιο.

Το σεξουαλικό μέρος της διαδικασίας είναι πιο σύνθετο. Στον «Επαναστάτη χωρίς αιτία» ο πατέρας του Τζέιμς Ντιν δεν καταλάβαινε το γιο του, αλλά ούτε και προσπαθούσε να του μοιάσει στην εμφάνιση. Σήμερα, ωστόσο, οι πενηντάρηδες γονείς αποφεύγουν μετά βδελυγμίας να

παραχωρήσουν τη σκηνή στις επερχόμενες γενιές ή να αποχωριστούν το νεανικό στάτους του φρέσκου και του ερωτικά επιθυμητού. Έτσι, οι ενήλικοι άρχισαν να αντιγράφουν τους εφήβους.

«Υπάρχει μια τάση την οποία ονομάζουμε μπέρδεμα γενεών, κάτι το οποίο ευδοκιμεί τα τελευταία 20 χρόνια» εξηγεί η Ίρμα Ζαντλ, ειδική του μάρκετινγκ στη Νέα Υόρκη, ιδιαίτερα στο να εντοπίζει τάσεις, μόδες και συμπεριφορές στις κάτω των 30 ετών ηλικίες. «Κάποτε υπήρχε ένα συγκεκριμένο στυλ συμπεριφοράς και ντυσίματος, το οποίο εγκατέλειπε κανείς όταν έμπαινε πλέον στον κόσμο των ενηλίκων. Καθώς όμως η κοινωνία εγκατέλειπε σταδιακά τους τύπους και τις επισημότητες αυτού του είδους, οι κανόνες άρχισαν να θολώνουν. Δεν υπάρχει πλέον ουσιαστική διαχωριστική γραμμή στον ενδυματολογικό κώδικα ενός εφήβου και ενός ενηλίκου. Όλοι φοράνε τζιν και αθλητικά»

Το συμπέρασμα ότι το Χόλιγουντ μπορεί και πούλά οτιδήποτε στους νέους θα ήταν ωστόσο λανθασμένο. Εκείνοι που πέφτουν ευκολότερα στην παγίδα δεν είναι οι νέοι, αλλά οι μεγαλύτεροι. Ολοένα και περισσότερο οι ενήλικοι ενημερώνονται για τις εξελίξεις της νεανικής κουλτούρας, τρυπώνουν στις αίθουσες του σινεμά για να παρακολουθήσουν ταινίες που υποτίθεται ότι δεν απευθύνονται σε αυτούς, και σπεύδουν στα δισκοπωλεία να αγοράσουν CD που υποτίθεται ότι δεν θα έπρεπε να ακούσουν. Ο κ. Ντάνιελς θεωρεί, τέλος, ότι ένας πολιτισμός όπου οι έφηβοι δεν μπορούν να διακρίνουν τη θέση τους ή να ζήσουν τη ζωή τους με δικούς τους όρους, δεν είναι υγιής πολιτισμός.

Παρ' όλα αυτά, το χάσμα γενεών εξακολουθεί σε πολλές περιπτώσεις να υφίσταται. Το αξιοσημείωτο είναι ότι ολοένα και περισσότεροι νέοι ομολογούν ότι έχουν ως πρότυπο τους γονείς τους. Επομένως, όταν οι ενήλικες εκφράζουν ανησυχίες για τις πολιτισμικές επιρροές που δέχονται τα παιδιά τους, θα έπρεπε ίσως να σταματήσουν να ψάχνουν ενόχους και να στρέψουν το βλέμμα τους μέσα στο ίδιο τους το σπίτι.

Todd S. Purdum, Εφημ. Το Βήμα 3

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το παραπάνω άρθρο σε ένα κείμενο 100-120 λέξεων.

B.1. «Επομένως, όταν οι ενήλικες εκφράζουν ανησυχίες.....μέσα στο ίδιο τους το σπίτι»: Να αναπτύξετε το νόημα της παραπάνω περιόδου σε μια παράγραφο 70-90 λέξεων.

Μονάδες 10

B.2. Να δώσετε έναν εναλλακτικό τίτλο στο παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 5

B.3. Να αναφέρετε πέντε παραδείγματα μεταφορικής χρήσης της γλώσσας από το κείμενο που σας έχει δοθεί.

Μονάδες 5

B.4. Ποια είναι η συλλογιστική πορεία του συγγραφέα στην πρώτη παράγραφο του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

B.5.α) Να γράψετε από ένα συνώνυμο σε καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: ακαταμάχητο, καθιερωμένα, μεταμόρφωσαν, επερχόμενες, ομολογούν.

β) Να γράψετε από ένα αντώνυμο σε καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: όψιμη, συγκεκριμένο, ουσιαστική, εξελίξεις, σταματήσουν.

Μονάδες 10

Γ. (1^ο ΘΕΜΑ) Ως μέλος της συγγραφικής ομάδας του σχολικού σας περιοδικού, έχετε αναλάβει να γράψετε ένα άρθρο (500 – 600 λέξεις) για τη «βιομηχανία» των σύγχρονων προτύπων. Στο άρθρο σας να αναφέρετε ποια είναι η επίδραση των αρνητικών προτύπων στη ζωή των νέων και πώς η παιδεία μπορεί να τους βοηθήσει να μη χειραγωγηθούν;

Μονάδες 40

Γ. (2^ο ΘΕΜΑ) Υποθέστε πως είστε μέλος της Βουλής των Εφήβων και αποφασίζετε να μιλήσετε για το ρόλο που οφείλουν να διαδραματίσουν οι σημερινοί νέοι. Να συντάξετε ένα σχετικό κείμενο (προσχεδιασμένος προφορικός πολιτικός λόγος), το οποίο θα εστιάζει στις μορφές αγώνα και δράσης που πρέπει να αναλάβουν οι νέοι, προκειμένου να βελτιώσουν τις ατομικές και συλλογικές συνθήκες ζωής τους (600 περίπου λέξεις).

Μονάδες 40

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η κοινωνική αγωγή ως λειτουργία της δημοκρατίας

Η τόσο σημαντική για την ομαδική συμβίωση κοινωνική αγωγή, επειδή δεν ανήκει στον κόσμο των αφηρημένων εννοιών, διδασκόταν παλαιότερα στα σχολεία ως μέσο άσκησης της ομαδικής ζωής. Περιελάμβανε στοιχεία ανάδειξης του αυτοσεβασμού και του σεβασμού των άλλων στην καθημερινή ζωή. Διδασκόταν επίσης η κοινωνική αγωγή στην οικογένεια από γενιά σε γενιά σε μεγάλο βαθμό με το απτό παράδειγμα, σε βάθος χρόνου. Στη σύγχρονη εποχή η έμπρακτη διδασκαλία της κοινωνικής αγωγής δεν εξυπηρετείται ούτε στα σχολεία ούτε - δυστυχώς- στην οικογένεια, στον βαθμό που είναι από τα σύγχρονα δεδομένα απαιτητή.

Σήμερα, για παράδειγμα, η καταναλωτική κοινωνία έχει προικίσει τον άνθρωπο με πολλά προσωπικά τεχνολογικά μέσα (αυτοκίνητα, μηχανάκια, συσκευές τηλεόρασης, ραδιόφωνα- υπολογιστές, φορητά τηλέφωνα, διάφορες τεχνικές επινοήσεις), η χρήση των οποίων δείχνει το επίπεδο της κοινωνικής μας αγωγής. Συγκεκριμένα, σε πολλές περιπτώσεις η χρήση αυτών των μέσων γίνεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο διπλανός. Με τα εγωιστικά ένστικτα που έμφυτα έχουμε οι άνθρωποι πάψαμε να ενδιαφερόμαστε μήπως ενοχλείται, εάν ταλαιπωρείται κάποιος τρίτος. Επιπλέον, η ασφάλεια που παρέχει η ανωνυμία των μεγάλων πόλεων (όπου ο ένας δεν γνωρίζει ποιος είναι ο άλλος) μας έχει καταστήσει ανάγωγους, προκλητικούς μέχρι επιθετικούς. Προέχει η προσωπική μας άνεση, η ατομική μας απόλαυση χωρίς να δίνεται σημασία στα ισότιμα δικαιώματα του πλησίον.

Άλλοτε, σε χρόνους προγενέστερους, μας έσωζε στη συμπεριφορά το φιλότιμο. Ο Έλληνας ως από ένστικτο είχε φιλότιμο. Με αυτό υπερκάλυπτε την έλλειψη αγωγής, ρύθμιζε τους τρόπους συμπεριφοράς του, έλεγχε τη «ρωμείκη εξυπνάδα» που φτάνει μέχρι την ενδημική* ασυνειδησία, η οποία τόσο κακό μας έχει προξενήσει ως λαό, τόσο μεταξύ μας όσο και στις σχέσεις μας με τους ξένους. Το φιλότιμο διασφάλιζε την επικράτηση της κοινής

λογικής, την εξυπηρέτηση των όρων του κοινού βίου, πολλές φορές μάλιστα ήταν αποτρεπτικό της παρανομίας στο καθημερινό γίνεσθαι. Το φιλότιμο είναι αποτέλεσμα της αρχής ότι η ουσία της ζωής βρίσκεται στη γνωριμία του εαυτού μας, στον αυτοέλεγχο, στην αλληλεγγύη με τους άλλους, στο χτίσιμο του ψυχολογικού μας «πιστεύω» με ευθύνη και διαλεκτική διαδικασία, στην πίστη ότι η συμβίωση είναι ο ρυθμός της ζωής και γι' αυτό πρέπει να προστατεύεται. Το φιλότιμο εκφραζόμενο με απλές πράξεις, χωρίς προσποιήσεις, ανήκει στις ενέργειες που κάνουν κάθε άνθρωπο -πομπό ή λήπτη των εκδηλώσεων του φιλότιμου- υπερήφανο.

Η κοινωνική αγωγή αποτελεί επίσης βασική προϋπόθεση της έμπρακτης Δημοκρατίας. Αυτό ισχύει καθώς η δημοκρατία θέλει τον πολίτη επώνυμο άτομο με προσωπική κοινωνική υπόσταση. Δεν τον θέλει απρόσωπο μόριο μιας συλλογικής μάζας. Το μαζικό εκμηδενίζει το ατομικό. Όταν ο πολίτης μεταβάλλεται σε αριθμό χωρίς ατομική προσωπικότητα, αναπτύσσονται ιδεοκαπηλείες*, προσβάλλεται η οντότητα του ανθρώπου πάνω στη γη, δημιουργείται ένα κενό πέρα από τους ορατούς στόχους. Η πολυπολιτισμικότητα που επικρατεί στους καιρούς μας χρειάζεται ιδιαίτερα ισχυρό υπόστρωμα κοινωνικής αγωγής (εθνικής και προσωπικής) για να μην παρασυρθεί το άτομο απροστάτευτο στη δίνη της μίμησης, όπως έχει συμβεί σήμερα, για να μη χάσει μέσα σε μια αντιφατική τελεολογία* θριάμβου της προόδου τα στοιχεία που διαμορφώνουν χαρακτήρες όμορφων μορφών.

Η ανάπτυξη του κοινωνικού ήθους είναι αποτέλεσμα της λειτουργίας της ομαδικής συνείδησης, της αυτογνωσίας για τις συνθήκες διαβίωσης του σήμερα και του αύριο. Οδηγεί σε εκτίμηση του ευ ζην όχι μόνο σε υλικά αποτελέσματα αλλά σε συνειδητοποίηση της ομορφιάς της ζωής που κρύβεται σε μικρά καθημερινά συμβάντα, σε χωρίς ιδιαίτερο κόπο ψυχολογικές ικανοποιήσεις. Η εκδήλωση της κοινωνικής αγωγής αποτελεί έκφραση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του ανθρώπου - πολίτη, δείχνει το επίπεδο πολιτισμού λαών και χωρών. Η κοινωνική αγωγή, συστατικό του κοινού βίου, είναι αναγκαία για την ανάπτυξη των όρων της αληθινής Δημοκρατίας, για την προστασία του ίδιου του ανθρώπου από τον άνθρωπο.

Ενδημική : εμφανίζεται ή αναπτύσσεται σε ορισμένο τόπο

Ιδεοκαπηλείες: αισχροκερδές εμπόριο ιδεών

Τελεολογία : φιλοσοφική θεωρία που δέχεται ότι τα πράγματα του κόσμου διέπονται από τελικά αίτια, αποβλέπουν σε κάποιο σκοπό.

Διονύσης Κ. Μαγκλιβέρας, προσαρμοσμένο κείμενο από το διαδίκτυο

Ο Δ. Μαγκλιβέρας είναι διδάκτωρ Νομικής, από τους θεμελιωτές της «Κοινωνικής Επικοινωνίας» στην Ελλάδα, βραβευμένος από την Ακαδημία Αθηνών.

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100 – 120 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Παρ. 3η : «Το φιλότιμο εκφραζόμενο με απλές πράξεις, χωρίς προσποιήσεις, ανήκει στις ενέργειες που κάνουν κάθε άνθρωπο -πομπό ή λήπτη των εκδηλώσεων του φιλότιμου- υπερήφανο.» Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 70-90 λέξεων το περιεχόμενο της παραπάνω περιόδου.

Μονάδες 10

B2. α) Παρ. 2η : «Σήμερα, για παράδειγμα, ... δικαιώματα του πλησίον.» Ποια τα δομικά μέρη της συγκεκριμένης παραγράφου και ποιος ο βασικός τρόπος ανάπτυξής της ;

Μονάδες 6

β) Παρ. 4η : «Η κοινωνική αγωγή ...όμορφων μορφών». Με ποια συλλογιστική πορεία αναπτύσσει τη σκέψη του ο συγγραφέας στη συγκεκριμένη παράγραφο (παραγωγική ή επαγωγική);

Μονάδες 3

B3. Παρ. 4η : «Η κοινωνική αγωγή αποτελεί επίσης βασική προϋπόθεση της έμπρακτης δημοκρατίας. Αυτό ισχύει καθώς η δημοκρατία θέλει τον πολίτη επώνυμο άτομο με προσωπική κοινωνική υπόσταση. Δεν τον θέλει απρόσωπο μόριο μιας συλλογικής μάζας.» Αφού αναγνωρίστε τη τυπική δομή του συγκεκριμένου επιχειρήματος, αξιολογήστε το. Θεωρήστε ότι πρόκειται για επιχείρημα που οργανώνεται με παραγωγικό συλλογισμό και ότι οι προκείμενες προτάσεις ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Μονάδες 8

B4. α) σημαντική, ισότιμα, επικράτηση, προστασία : Να γράψετε από ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 4

β) αφηρημένων, χρήση, εγωιστικά, προσποιήσεις : Να γράψετε από ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 4

Γ. «Με τα εγωιστικά ένστικτα που έμφυτα έχουμε οι άνθρωποι πάψαμε να ενδιαφερόμαστε μήπως ενοχλείται, εάν ταλαιπωρείται κάποιος τρίτος. Επιπλέον η ασφάλεια που παρέχει η ανωνυμία των μεγάλων πόλεων μας έχει καταστήσει ανάγωγους, προκλητικούς μέχρι επιθετικούς.» Με αφορμή το σχολιασμό του συγκεκριμένου αποσπάσματος του κ. Δ. Μαγκλιβέρα στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας, καλείστε σε μια σύντομη παρουσίαση (εισήγηση 500-600 λέξεων) ενώπιον των συμμαθητών σας και της φιλόλογου σας, να μιλήσετε για την κοινωνική αγωγή. Τεκμηριώστε την άποψη ότι η διαμόρφωση ορθής κοινωνικής αγωγής είναι αποτέλεσμα των φορέων παιδείας (πρωτίστως της οικογένειας και του σχολείου) αλλά και της αυτοκριτικής και αυτογνωσίας του καθενός. Στη συνέχεια γράψτε τα σημαντικότερα οφέλη για τον καθένα ξεχωριστά αλλά και για την κοινωνία στο σύνολό της, όταν όλοι λειτουργούν σε ένα ορθό πλαίσιο κοινωνικής αγωγής.

Μονάδες 40

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

« Όπλο επιβίωσης » η δια βίου εκπαίδευση και η κατάρτιση.

Στο ευρωπαϊκό προσκήνιο τίθεται το ζήτημα της δια βίου μάθησης και προώθησης επαγγελματικών ικανοτήτων, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναγνωρίζοντας την καθυστέρηση της Ευρώπης έναντι των Ηνωμένων Πολιτειών σε αυτόν τον τομέα, έχει αποφασίσει να δαπανήσει αρκετά δισεκατομμύρια για τη θέσπιση και υλοποίηση των αναγκαίων προγραμμάτων. Ήταν, άλλωστε, μία δέσμευση των Ευρωπαϊκών Υπουργών Παιδείας να αναπτυχθεί κοινό πρόγραμμα εκπαίδευσης και να δρομολογηθούν οι απαραίτητες διαδικασίες για την από κοινού αναγνώριση των πανεπιστημιακών τίτλων στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

«Η παγκοσμιοποίηση και οι εξελίξεις στις νέες τεχνολογίες επιβάλλουν τη δια βίου μάθηση μέσα από τη συνεργασία του κράτους, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων, ώστε η κατάρτιση να ικανοποιεί τις σύγχρονες και μελλοντικές ανάγκες των επιχειρήσεων, της αγοράς εργασίας και της κοινωνικής συνοχής», υπογραμμίζει ο πρόεδρος της επιτροπής, κ. Άντζελο. Εξαιτίας του εντεινόμενου ανταγωνισμού οι επιχειρήσεις στηρίζονται ολοένα και περισσότερο στη γνώση και τη ικανότητα των ατόμων να προσαρμόζονται και να εφαρμόζουν δημιουργικά τις νέες τεχνολογίες. Αυτό, όμως, προϋποθέτει ένα ανθρώπινο δυναμικό με ευρύτερες γνώσεις, περισσότερες δεξιότητες, μεγαλύτερη υπευθυνότητα και αυξημένη κινητικότητα.

Επομένως, η γνώση αποτελεί ένα όπλο επιβίωσης στον σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο. Γι' αυτό επιχειρήσεις, στελέχη, πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα, όλοι οφείλουν να αναγνωρίσουν την αναγκαιότητα και τον ρόλο που διαδραματίζει η συνεχής εκπαίδευση μέσα στις επιχειρήσεις και μέσα στα Πανεπιστήμια με ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης για εργαζομένους, ως κομμάτι της καθημερινότητας. Η μάθηση εξελίσσεται με ραγδαίους ρυθμούς, όπως και οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, δημιουργώντας δυσαναπλήρωτα κενά σε κλάδους που εντάσσονται στο

ευρύτερο πλαίσιο της νέας οικονομίας της γνώσης. «Μέχρι το τέλος του 2002, θα έχουν χαθεί 1,7 εκατ. θέσεις εργασίας σε ολόκληρη την Ευρώπη, εξαιτίας του προβλήματος της έλλειψης εξειδικευμένων, πλην όμως απαραίτητων ικανοτήτων των στελεχών», τονίζει ο κ. Άντζελο. Επιπλέον, υπενθυμίζει ότι ένας από τους στόχους της Συνόδου Κορυφής της Λισσαβόνας ήταν η λύση του προβλήματος αυτού, στο πλαίσιο της ενεργητικής πολιτικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη.

Πράγματι, στην κοινωνία της πληροφορίας η χειρότερη μορφή αποκλεισμού έχει τη μορφή του αποκλεισμού από τη γνώση. Η γνώση αποτελεί διαπιστευτήριο για την αναγνώριση των ατομικών δικαιωμάτων και τον σεβασμό. Ο κ. Άντζελο δηλώνει: « Η διαμόρφωση κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η προσαρμογή των Πανεπιστημίων, ώστε να προσφέρουν μάθηση και όχι εκπαίδευση, συνιστούν τις συντεταγμένες που θα οδηγήσουν στην επίτευξη των στόχων αυτών».

(Διασκευασμένο άρθρο από την Καθημερινή, 4-11-2001)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (90-110 λέξεις). Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε την παρακάτω πρόταση σε μια παράγραφο 80-100 λέξεις: «Η παγκοσμιοποίηση και οι εξελίξεις στις νέες τεχνολογίες επιβάλλουν τη διαβίου μάθηση» Μονάδες 11

B2. Να βρείτε τη δομή της τέταρτης (4ης) παραγράφου. (« Πράγματι, ...στόχων αυτών») Μονάδες 2 B3. α) Να βρείτε τους τρόπους πειθούς της τρίτης (3ης) παραγράφου («Επομένως...ανάπτυξη»). Μονάδες 6

β) Να βρείτε και να δικαιολογήσετε τη συλλογιστική πορεία της τρίτης (3ης) παραγράφου («Επομένως...ανάπτυξη»). Μονάδες 3

B4. Με ποια νοηματική σχέση συνδέεται η δεύτερη (2η) («Η παγκοσμιοποίηση...κινητικότητα») παράγραφος με την τρίτη (3η) («Επομένως...ανάπτυξη»); Μονάδες 3

Β5. α) Να γράψετε από ένα συνώνυμο, με βάση το κείμενο, για τις παρακάτω λέξεις: ικανοτήτων, απαραίτητες, εξαιτίας, ραγδαίους, προσφέρουν. Μονάδες 5

β) Να γράψετε από ένα αντώνυμο (αντίθετο) για τις παρακάτω λέξεις: δαπάνησει, υπευθυνότητα, αυξημένη, ανάπτυξη, δικαιωμάτων. Μονάδες 5

Γ. Παραγωγή Λόγου

Σε μια ομιλία σας προς τους συμμαθητές σας, ως πρόεδρος του δεκαπενταμελούς συμβουλίου, να καθορίσετε τους στόχους, στους οποίους πρέπει να αποβλέπει η εκπαίδευση στα πλαίσια των σύγχρονων απαιτήσεων και εξελίξεων, και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται, ώστε η σύγχρονη εκπαίδευση να εκπληρώνει τους στόχους της. (450-550 λέξεις) Μονάδες 40

